

Valtuutettu Janne Ason ym. valtuutettujen aloite kierrättämisen monialaisen toimintamallin tuomiseksi Raisioon

Kaupunginvaltuusto 1.11.2021 § 177

Valtuutettu Janne Aso jätti seuraavan aloitteen:

”Ruotsalaisen Eskilstunan kunnan voidaan todeta olevan yksi edellä kävijöistä ympäristökysymyksissä. Kunnasta löytyy ReTuna niminen kierrätyskeskus, joka poikkeaa vahvasti suomalaisittain totutusta toimintamallista. Kierrätyskeskuksen lajitteluasemalle voi toimittaa kierrätykseen soveltuvaa materiaalia mm. vaatteista astioihin, elektroniikasta huonekaluihin ja astioihin saakka. Lisäksi toimintapaikassa on perinteinen kierrätysmateriaalin vastaanottoasema.

Toimintamalli perustuu siihen, että samoissa tiloissa toimii yritysten toimesta kierrätysmateriaalin ostoskeskus ja yritykset myyvät uudelleen kiertoon kierrätykseen toimitettua materiaalia. Lisäksi kierrätettävistä materiaaleista muokataan uusia tuotteita kuluttajille tarjottaviksi.

Yritysten toiminta kierrätyskeskuksen tiloissa perustuu eräänlaiseen kumppanuussopimukseen ja tarkoin määriteltyihin ehtoihin. Saman alan toimijoita ei tiloissa ole, kuin yksi.

ReTunan tiloissa järjestetään paljon muutakin, kuin kierrätysmateriaalin myyntitoimintaa. Työllistämisen lisäksi koulut ja kansalaisopisto käyttävät tiloja, sekä järjestävät opetusta tiloissa. Turun seudulta puuttuu kierrätysmateriaalin hyödyntämisestä ja ympäristöopetuksen, sekä työllistämisen osalta yhtä pitkälle viety toimintamalli.

Raisio sijaitsee liikenteellisesti hyvin saavutettavalla keskeisellä kaupunkiseudun alueella. Siksi uuden tyyppisen kierrätyskeskuksen sijainniksi soveltuisi parhaiten Myllyn alue.

Työllistämispalveluiden osalta Raisiollakin olisi suurta tarvetta kehitetyille toimintamalleille ja uuden strategian pohjalta haluamme olla ympäristöasioissa askeleen edellä.

Esitämme, että kaupunki ryhtyy pikaisesti selvittämään mahdollisuuksia tuoda Eskilstunan ReTunan mukainen toimintamalli Raisioon. Selvitys voidaan suorittaa yhteistyössä Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa.

Raisiossa 1. päivänä marraskuuta 2021

Janne Aso

Teija Hurmerinta	Hans Våg
Elisa Vuorinen	Eeva Savola
Jukka Rantala	Jari Pulkkinen
Ari Leinonen	Jari Salonen
Heikki Laine	Harri Seikola
Jonni Moislahti	Tanja Parkko
Pasi Kujala	Anneli Kivijärvi
Kimmo Kosonen	Juha Hellstén
Emma Lindqvist	Pirita Efe
Heikki Suominen	Annika Ollila
Mikko Tammelin	Saila Rintee

Mirva Salonen
Janne Laulumaa

Jani Suominen
Niko Dahlgren

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Lupalautakunta 15.12.2022 § 97

Valmistelijat: ilmastokoordinaattori Ronja Ryyppö ja kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Janne Aso ym. aloitteessa esitetään, että Raision kaupunki ryhtyy selvittämään mahdollisuuksia tuoda Eskiltunassa toimivan ReTuna-kierrätyskeskuksen kaltaista toimintaa Raisioon esimerkiksi Myllyn alueelle.

Aloite on annettu sekä lupa- että infralautakunnan vastattavaksi. Elinvoima- ja kilpailukykytoimiala on laatinut seuraavan valmistelun:

Suomessa ympäristöministeriön tavoitteena on tehdä kiertotaloudesta talouden uusi perusta, jossa tuotanto ja kulutus mahtuvat maapallon kantokyvyn rajoihin. Kiertotalous ja sen mahdollisuudet nähdään tärkeinä Raisiossa. Uudelleenkäyttömarkkinoiden tehostaminen on erittäin tärkeää kiertotalouteen siirtymiseksi, ja siinä myös jätehuollolla on keskeinen rooli. Kiertotaloutta suunnitellessa tulee ottaa huomioon resurssitehokkuuden ja kierrätyksen lisäksi muutkin kiertotalouden liiketoimintamallit kuten jakamispalvelut ja elinkaaren pidentäminen.

Kaupungin näkökulmasta kiertotaloutta tulee edistää erityisesti yhteistyöllä alueen muiden kuntien sekä kuntien omistaman jätehuolto-yhtiön, Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n (LSJH) kanssa. LSJH tarjoaa seudullisia jäte- ja kierrätyspalveluita mm. Isosuon- ja Topinojan jätekeskuksissa. Kierrätyskeskus aiheena on ollut mukana Topinpuiston kiertotalouskeskusta kehittämissä hankkeissa, joissa ratkaisuja on pohdittu LSJH:n yhteistyökumppanien kanssa. Hankkeet ovat sisältäneet tutustumiskäynnit Eskiltunassa sijaitsevaan Retuna-myyvälään ja muutamiin muihin eurooppalaisiin referensseihin. Myös muualla Suomessa on parhaillaan käynnissä vastaavan kaltaisia kierrätyskeskushankkeita, joiden kanssa LSJH tekee yhteistyötä.

LSJH:lla on seudulla pitkään jatkunut yhteistyö Turun Ekotorin ja muiden alueen kierrätyskeskustoimijoiden kanssa. On tunnistettu, että toimintaa tulisi monipuolistaa ja laajentaa myös yritysten suuntaan. Keväällä päättyneessä CirHubs 2 -hankkeessa ([6Aika: Circhubs 2 - CirchubsCirchubs](#)) LSJH kokosi 17 kumppaniyrityksen verkoston, jotka ovat halukkaita kehittämään uudelleenkäyttömarkkinoita alueella yhdessä. Uudelleenkäytöllä ja muilla kiertotalouden mukaisilla palveluilla on vielä valtavasti hyödyntämätöntä markkinapotentiaalia. Kiertotalousmyymälän luomia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille, kuluttajille ja muille toimijoille selvitettiin CirHubs 2-hankkeessa: [PowerPoint-esitys \(circhubs.fi\)](#).

LSJH:n työ jatkuu yhteistyökeskustelujen ja mahdollisten tulevien hankkeiden kautta. Tavoitteena löytää seudulle investointihalukkuutta sekä vastuullinen operaattori yhteistyön vetäjäksi. Ensi kesänä LSJH käynnistää pilotin uudelleenkäytettävän tavaran vastaanotosta Topinpuiston jätekeskuksessa. Pilotin yhteydessä tutkitaan, kuinka paljon

lajitteluasemille toimitetaan jätteenä uudelleenkäyttöön soveltuvaa materiaalia.

Kuntien omistama LSJH perustettiin huolehtimaan asukkaiden jätehuollon ja jäteneuvonnan järjestämisestä. Yhtiö on huolehtinut tehtävästä pitkään ja jätehuoltoon ja kiertotalouteen liittyvät kysymykset ovat yhtiön ydinosaamista. Varsinaisen kiertotalouteen liittyvän kaupungin sisäisen resurssin puuttuessa ja LSJH:n asiantuntijuuteen viitaten Raision kaupunki tekee jatkossakin yhteistyötä kiertotalouteen liittyvissä näkökulmissa LSJH:n johdolla alueen muiden kuntien ja yritysten kanssa. Kaupunginhallitus 21.11.2022 §403 on antanut jätehuoltopoliittisen ohjelman luonnoksesta lausunnon, jossa todetaan jätteen määrän vähentämisestä ja käytettyjen tavaroiden ja materiaalien uudelleenkäytön edistämisestä seuraavasti:

”Monet toimenpiteistä edellyttävät käytännössä, että kunnat yhdessä sekä yhteistyössä LSJH ja muiden toimijoiden kanssa toteuttavat toimenpiteitä. Kiertotalouden haasteet eivät ratkea yhden kunnan sisällä. Erityisen haasteellisia kunnille ovat rakennusosien, -tuotteiden ja ylijäämämaiden uudelleenkäyttö. Kiertotalouden edistämisessä tärkeää on tiedon lisääminen ja ajattelumallien muuttaminen. LSJH:n näkeminen aktiivisena kiertotalouden toimijana, kumppanina ja edistäjänä on hyvä toimintamalli.”

Raision kaupunki keskittyy omalta osaltaan edistämään kiertotaloutta Raisiossa mm. joulukuussa alkaneessa Tulevaisuuden kestävä Raisio – hankkeessa, joka keskittyy ilmastojohtamisen kehittämisen lisäksi kaupunkiorganisaation sisäisten kiertotalouden toimintamallien luomiseen. Lisäksi kaupunki viestii asukkaille kiertotalouden mahdollisuuksista ja kaupungin sisäisistä palveluista kuten lainattavista käyttöesineistä ja varattavista yhteiskäyttötiloista.

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila
Päätösehdotus	Lupalautakunta antaa kaupunginhallitukselle edellä olevan valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 16.01.2023 § 9

Kaupunginhallitus on lähettänyt aloitteen 15.11.2021 § 416 kaupunkikehityspalveluiden valmisteltavaksi.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.04.

Pidettiin kokoustauko klo 18.04-18.11.

Kaupunginvaltuusto 30.01.2023 § 15

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Päätös	Janne Aso ehdotti Harri Seikolan ja Niko Toivosen kannattamana, että asia palautetaan kaupunkikehitysjäoston valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu ehdotus asian palauttamiseksi valmisteluun. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestyselähdotuksen: suoritetaan äänestys, jossa asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät jaa ja asian palautusta kannattavat äänestävät ei. Äänestyselähdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 16 jaa-ääntä ja 27 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asia palautetaan kaupunkikehitysjäoston valmisteltavaksi.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunkikehitysjäosto 23.08.2023 § 62
2214/11.00/2022

Valmistelijat: ilmastokoordinaattori Ulrika Nordblom ja kaupunkikehitysjohdaja Samu Mattila, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtuutettu Janne Ason ym. aloitteessa (asianro 1137/11.00/2021 ja 2214/2022) esitetään kiertotalouskeskuksen avaamista Raisioon Myllyn alueelle. Kiertotalouskeskukseen toivotaan monipuolisia kiertotalouden palveluja Ruotsalaisen Eskilstunan ReTuna Återbruksgalleria -kiertotalouskauppakeskuksen mallin mukaan. ReTunassa on tuotu samaan paikkaan tavarahan vastaanotto, tuunaus/jatkojalostus, korjauspalvelut ja tuotteiden myynti, sekä ympäristökasvatukseen ja alan tapahtumien järjestämiseen tarkoitettut tilat.

Kaupunginvaltuusto palautti 30.1.2023 § 15 asian kaupunkikehityspalveluiden valmisteltavaksi. Elinvoima- ja kilpailukykytoimiala on laatinut aloitteeseen seuraavanlaisen valmistelun:

Kaupungin näkökulmasta kiertotaloutta tulee edistää erityisesti yhteistyöllä alueen muiden kuntien, kuntien omistaman jätehuoltoyhtiön, Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n (LSJH) sekä seudulla toimivien, olemassa olevien verkostojen kautta. Kuntien yhteisomistama LSJH tarjoaa seudullisia jäte- ja kierrätyspalveluita mm. Isosuon- ja Topinojan jätekeskuksissa. Kierrätyskeskus aiheena on ollut mukana Topinpuiston kiertotalouskeskusta kehittämissä hankkeissa, joissa ratkaisuja on pohdittu LSJH:n yhteistyökumppanien kanssa. Hankkeet ovat sisältäneet tutustumiskäynnit Eskilstunassa sijaitsevaan Retuna-myyvälään ja muutamiin muihin eurooppalaisiin referensseihin. Myös muualla Suomessa on parhaillaan käynnissä vastaavan kaltaisia kierrätyskeskushankkeita, joiden kanssa LSJH tekee yhteistyötä.

LSJH:lla on seudulla pitkään jatkunut yhteistyö Turun Ekotorin ja muiden alueen kierrätyskeskustoimijoiden kanssa. Tuoreimpana pilottiyhteistyö käyttökelpoisten huonekalujen uudelleenkäyttöön liittyen. Pilotin yhteydessä on aloitettu tutkimaan, kuinka paljon lajitteluasemille

toimitetaan jätteenä uudelleenkäyttöön soveltuvaa materiaalia. Raisiossa on tunnistettu, että kierrätystoimintaa tulisi monipuolistaa ja laajentaa myös yritysten ja muiden verkostojen suuntaan. Keväällä päättyneessä CirHubs 2 -hankkeessa LSJH kokosi 17 kumppaniyrityksen verkoston, jotka ovat halukkaita kehittämään uudelleenkäyttömarkkinoita alueella yhdessä. Uudelleenkäytöllä ja muilla kiertotalouden mukaisilla palveluilla on vielä valtavasti hyödyntämätöntä markkinapotentiaalia. Muun muassa kiertotalousmyymälän luomia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille, kuluttajille ja muille toimijoille selvitettiin CirHubs 2-hankkeessa.

LSJH:n kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu jatkokeskustelujen ja tulevien hankevalmisteluiden kautta. Tavoitteena on löytää seudulle investointihalukkuutta sekä vastuullinen operaattori tai konsortio yhteistyön vetäjäksi. LSJH:n käynnistämästä pilotista uudelleenkäytettävän tavaran vastaanotosta Topinpuiston jätekeskuksessa saadaan myös ensimmäisiä tietoja syksyn 2023 aikana, jotka edesauttavat myös Raision mallin rakentamisessa.

Raision osallistuminen EAKR-hankkeeseen

Raision kaupunkia pyydettiin keväällä 2023 mukaan yhteishanhakuun, jossa haetaan EAKR-rahoitusta kolmen vuoden kiertotaloushankkeelle. Kyse on hankeyhteistyöstä, jonka pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus ja RENET-verkosto ovat koonneet Ympäristöministeriön pyynnöstä. Rahoituksen saamisen edellytyksenä on maakuntarajat ylittävä yhteistyö eri toimijoiden välillä. Muut hankehaussa mukana ovat toimijat ovat Kuopion Elävä Säätiö ry, Oulun Kiertokaari Oy, Lahden LAB-ammattikorkeakoulu, Tampereen Pirkanmaan kierrätys ja työtoiminta ry, sekä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy ja RENET Uudelleenkäyttöverkosto.

Raision kaupungin ilmastokoordinaattori on selvittänyt hankkeen toteuttamisen mahdollisuuksia ja kartoittanut alueellisia yhteistyökumppaneita. Hankeyhteistyöhön ovat sitoutuneet Lounais-Suomen Jätehuolto, Kauppakeskus Mylly ja Turun Ammattikorkeakoulu, joka vastaa myös koko yhteishankkeen koordinoinnista. Yhteistyökumppanien kanssa käydyissä keskusteluissa on päädytty siihen, että Turun Ammattikorkeakoulu toimii hankkeen päähakijana ja Raision kaupunki, LSJH ja Mylly ovat hankkeessa yhteistyökumppaneina ilman omia rahoitusosuuksia.

Hankkeen tavoitteena on löytää uusia yhteistyökumppaneita hyödyntämään LSJH:lle saapuvia materiaaleja ja kokeilla miten kuluttajat ottavat uudenlaiset tuotteet ja palvelut vastaan. Palveluina kokeilujen aikana voidaan tarjota mm. erilaisia korjaus- ja vuokrauspalveluja. Kokeilut toteutetaan Myllyn tiloissa. Hanke sopii yhteen LSJH:lla käynnissä olevan Ohituskaista uudelleenkäyttöön -hankkeen kanssa. Raision kaupungin rooli hankeyhteistyössä on ohjausryhmään osallistuminen ja hankkeen yhtenä viestintäkänävänä toimiminen alueen asukkaille ja yrityksille. Tavoitteena on, että hankkeen aikana toteutettujen kokeilujen pohjalta syntyisi kannattavia kiertotalouden malleja, ja niistä muodostuisi Myllyyn pysyvää yritystoimintaa. Toimintamallit olisivat myös monistettavissa muihin kauppakeskuksiin.

Mahdollisen kiertotaloushankkeen lisäksi selvitetään Turun Ekotorin kiinnostusta avata toimipiste Raisioon. Kiertotaloushankkeen puitteissa voisi olla mahdollisuus kehittää Ekotorin palveluja uutta toimipistettä silmällä pitäen tai tuoda lisää toimintoja toimipisteen yhteyteen.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunkikehitysjaosto antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.